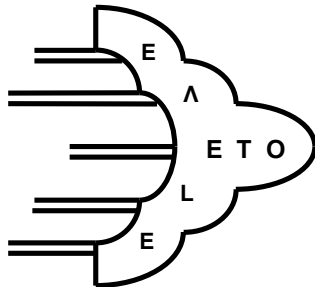

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Αρτέμιδος 6 & Επιδάουρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

Αρτέμιδος 6 & Επιδάουρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Τηλ.: 210 8662069, 6974321009, 6974754302

Ηλ-Ταχ.: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.125 Μάρτιος – Απρίλιος 2014

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 λεπτά

Η ΕΛΕΤΟ στην Ημερίδα Εργασίας της 11^{ης} Απριλίου 2014

Η ΕΛΕΤΟ συμμετέσχε ενεργά στην Ημερίδα Εργασίας «Δίκτυο ορολογίας για την ελληνική γλώσσα και μετάφραση», που διοργάνωσε το Γραφείο Αθηνών της Γενικής Διεύθυνσης Μετάφρασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 11 Απριλίου 2014. Ως εκπρόσωποι της ΕΛΕΤΟ έλαβαν μέρος ο πρόεδρος του ΔΣ και του ΓΕΣΥ Κώστας Βαλεοντίδης και η συντονίστρια της επιτροπής ΕΛΟΤ-ΤΕΕ/ΤΕ21 – συλλογικού μέλους της ΕΛΕΤΟ – Κατερίνα Τοράκη. Η Ημερίδα είχε επιτυχία και αναμένεται συνέχεια στις ενέργειες των διοργανωτών με στόχο την υλοποίηση του στοχευόμενου «δικτύου». Στην ομιλία του με θέμα «Ελληνική ορολογία, παρόν και μέλλον», ο πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ παρουσίασε:

- τα μέχρι σήμερα πεπραγμένα της Ορολογίας, που αφορούν την ΕΛΕΤΟ και τους συνεργαζόμενους φορείς και όργανα (Κεφ.2 Η Ορολογία στην Ελλάδα – Το «παρελθόν» που έχει διαμορφώσει το «παρόν»)
- τους σήμερα διαθέσιμους ορολογικούς πόρους (βάσεις όρων, γλωσσάρια, κτλ. (Κεφ.3 Η Ορολογία στην Ελλάδα – Το ορολογικό παρόν)
- την πρόταση της ΕΛΕΤΟ, για το άμεσο μέλλον, σε ό,τι αφορά τη συγκρότηση ενός δικτύου άμεσης απόκρισης σε ορολογικά αιτήματα. (Κεφ.4 Η Ορολογία στην Ελλάδα – Το μέλλον και ιδιαίτερα η Παράγρ. 4.3 Πρόταση για την υλοποίηση του Δικτύου ορολογίας για την ελληνική γλώσσα και μετάφραση (ΔΟΡΕΓΜ)).

Ολόκληρο το κείμενο της παρουσίασης στον ιστότοπο της ΕΛΕΤΟ: http://www.eleto.gr/download/OtherEvents/2014-04-11_EllinikiOrologia%20paron-kai-mellon.pdf

K.B.

Λόγος του προέδρου της ΕΛΕΤΟ κατά την βράβευση του από τον ΕΛΟΤ

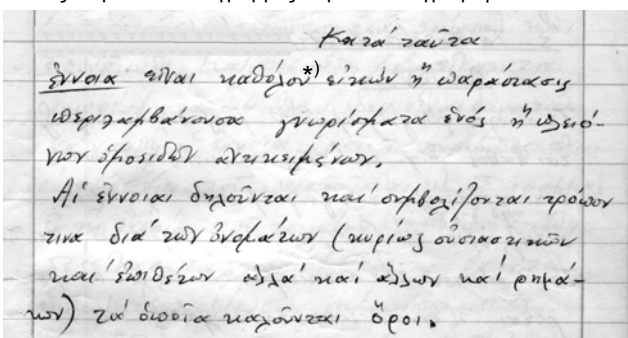
Στην εκδήλωση ΕΚΤ – ΕΣΥΠ/ΕΛΟΤ:

«Έρευνα, Καινοτομία και Πρότυπα», 21 Φεβρουαρίου 2014

Σαραντα χρόνια στην Ορολογία και στην Τυποποίηση

Κύριοι Γενικοί, φίλες και φίλοι

Θα σας διαβάσω οκτώ γραμμές κείμενο που γράφτηκε το 1961.

*) καθόλου: καθολική, συνολική, γενική

Διαγωνισμός για την πρόσληψη Ελλήνων μεταφραστών στα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα

Σχετικές πληροφορίες θα βρείτε στον παρακάτω σύνδεσμο:

http://europa.eu/epso/apply/jobs/pern/2014/translators/index_en.htm

Η υποβολή υποψηφιοτήτων θα ξεκινήσει ηλεκτρονικά στις
3 Ιουλίου 2014.

Η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων λήγει στις
5 Αυγούστου 2014, ώρα 12.00 (ώρα Βρυξελλών)

Οι υποψήφιοι πρέπει, καταρχήν, να είναι υπήκοοι της ΕΕ, να γνωρίζουν άριστα τη μητρική γλώσσα και να έχουν πολύ καλή γνώση δύο ακόμη επίσημων γλωσσών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η μία εκ των οποίων να είναι αγγλικά, γαλλικά ή γερμανικά. Οι γλωσσικές γνώσεις πιστοποιούνται με γλωσσική εξέταση. Η προκήρυξη απευθύνεται σε **πτυχιούχους όχι αποκλειστικά γλωσσικού κλάδου.**

(Από το Γραφείο Αθηνών της Γενικής Διεύθυνσης Μετάφρασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)

Αυτό είναι ένα απόσπασμα από τις σημειώσεις μου (σε ένα παλιό τετράδιο) του μαθήματος **Ψυχολογία** που μας δίδαξε ο εξάιτερος φιλόλογος μας **Γιώργος Βασμανόλης** στην πέμπτη τάξη του Πυθαγορείου Γυμνασίου Σάμου, το 1961. Ο ίδιος που μας είχε διδάξει με «μεράκι» **Αρχαία, Νέα και Λατινικά** και – όσοι από μας θέλαμε να μάθουμε – μάθαμε πολλά και σωστά! Η **έννοια, ο όρος, η γλώσσα...**

«Αγνοήστε τον ορισμό του βιβλίου!» ήταν η προτροπή του άλλου εξάιτερου καθηγητή μου, του φυσικού **Ανακρέοντος Τσούλου**. «Μέση ταχύτητα δεν είναι το «διάστημα στη μονάδα του χρόνου»! Η μέση ταχύτητα δεν είναι διάστημα! Γράψτε τον ορισμό όπως σας τον υπαγορεύω εγώ! Η μέση ταχύτητα είναι το πηλίκο της μεταβολής του διαστήματος διά του διαρρέυσαντος χρόνου!». Οι ορισμοί της Φυσικής σύμφωνα με τους κανόνες της Λογικής! Αυτός ήταν και ο τρόπος με τον οποίο δίδαξε τη Φυσική για πολλές δεκαετίες ο καθηγητής μου στο Φυσικό Αθηνών **Καίσαρ Αλεξόπουλος**, δίπλα στον οποίο θήτευσα και 3 χρόνια ως Βοηθός πριν διοριστώ στον ΟΤΕ, όπου και εργάστηκα 30 χρόνια.

Θα μου πείτε τι σας τα λέω όλα αυτά. Σας τα λέω για να τονίσω ότι το τρίπτυχο **γνώση – ορολογία – γλώσσα** ήταν στο κέντρο των ενδιαφερόντων μου από τα γυμνασιακά μου χρόνια. Ανάμεσα στη **γνώση** – όποια γνώση – και στη **γλώσσα** – όποια γλώσσα – μεσολαβεί πάντα η **ορολογία**.

Με αυτές τις **βάσεις** και αυτά τα ενδιαφέροντα μπορούσα να μην ανταποκριθώ με πάθος στο κάλεσμα της Τυποποίησης; Αφού αυτό το τρίπτυχο διαπνέει την Τυποποίηση σε κάθε πτυχή της; Η κατασταλαγμένη **γνώση** ενός προτύπου κάποιου τομέα χρειάζεται

OROGRAMMA No 125, March – April 2014,

ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Epidavrou & Artemidos 6, GR-15125 MAROUSI GREECE

την **ειδική γλώσσα** του τομέα με την **ορολογία** του κοινή σε όλους για να περιγραφεί, να μεταδοθεί και να εφαρμοστεί. Η τυποποιημένη ορολογία αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της Τυποποίησης.

Άμεσως μετά την ίδρυση του ΕΛΟΤ (1976) άρχισε η γόνιμη συνεργασία της Υπηρεσίας του ΟΤΕ της οποίας ήμουν υπεύθυνος με τη Δ/ση Τυποποίησης του ΕΛΟΤ, υπό τον αλησμόνητο «πατριάρχη» της Τυποποίησης **Βασίλη Φιλόπουλο**, στους τομείς της περιβαλλοντικής ακουστικής (ΤΕ2/ΟΕ1), της κτιριακής ακουστικής (ΤΕ2/ΟΕ5), της τεχνολογίας πληροφοριών (ΤΕ48/ΟΕ1), της ποιότητας (ΤΕ55), της διαπίστευσης (ΤΕ56) και της Ορολογίας (ΤΕ21), ενώ αργότερα (μετά το 1989) αναπτύχθηκε έντονη συνεργασία με το άλλο σκέλος του ΕΛΟΤ, τη Δ/ση Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης υπό την δραστήρια διευθύντρια **Ειρήνη Φραγκοπούλου**, στους τομείς των τηλεπικοινωνιών (ΤΕ-Τ, ΜΟΤΟ) και της ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας (ΤΕ80).

Το συνολικό προϊόν όλης αυτής της μακρόχρονης συνεργασίας ήταν ένα μεγάλο **πλήθος Ελληνικών Προτύπων**, αλλά και περισσότεροι από **160.000 ελληνικοί όροι**.

Μόνο τα τηλεπικοινωνιακά πρότυπα (ETS, NET, EN, ITU) που **μετέφρασαν** και **επεξεργάστηκαν** η επιτροπή ΤΕ-Τ και οι Ομάδες Εργασίας της (με την υποστήριξη του ΟΤΕ ως το 2005) και που **παραδόθηκαν** στον ΕΛΟΤ ως ολοκληρωμένα τελικά Ελληνικά Πρότυπα είναι **774 (763 πρότυπα** του ETSI και **11 Συστάσεις** της ITU).

Ένας πυρήνας από μέλη των παραπάνω οργάνων τυποποίησης και μέλη μερικών οργάνων άλλων φορέων ιδρύσαμε το 1992, την **Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)** η οποία έκτοτε προβάλλει την ορολογία που έχει παραχθεί από τα 4 από τα προαναφερθέντα όργανα (περίπου **145.000 όρους**) διαθέτοντας στο Ίντερνετ, για ελεύθερη παγκόσμια χρήση, το περιεχόμενο τεσσάρων βάσεων (**TELETERM, INFOTERM, TERMTERM** και **ACOUTERM**).

Η Τυποποίηση απαιτεί εμπάθυνση στην **ειδική γνώση** αλλά ταυτόχρονα και εμπάθυνση στην **ειδική γλώσσα** που περιγράφει αυτήν τη γνώση. Ένα πρότυπο πρέπει να είναι το ίδιο κατανοητό από όλους και το ίδιο εφαρμοσίμο. Η επεξεργασία ενός προτύπου από μια επιτροπή, ή ομάδα, τυποποίησης αποτελεί για τα μέλη της **σεμινάριο εμπέδωσης της γνώσης** στο αντικείμενο του προτύπου.

Η Τυποποίηση μου χάρισε πολλές χαρές και λίγες λύπες. Αν κάποτε αισθάνθηκα απογοήτευση ήταν:

- **προς τα άνω** όταν κατά καιρούς διαπίστωνα την **αγνόηση** του συλλογικού έργου των επιτροπών, αλλά και του ίδιου του ΕΛΟΤ γενικότερα, και την μη υποστήριξη από τα ανώτερα κλιμάκια της ιεραρχίας και
- **προς τα κάτω**, όταν κάποια μέλη (λίγα ευτυχώς!) ήρθαν στην ομάδα εργασίας, απέκτησαν την **τεχνονομία** του αντικείμενου, **εκμεταλλεύτηκαν** αυτήν ακριβώς την τεχνονομία για **προσωπικό** όφελός τους και – ενώ θα έπρεπε να συνεχίσουν να συμμετέχουν και να συνεισφέρουν στο έργο της ομάδας – **«εξαφανίστηκαν» εγκαταλείποντας** και την ομάδα και τον ΕΛΟΤ.

Ευχαριστώ θερμά τους διοργανωτές της σημερινής εκδήλωσης για την αυθεντική τους σκέψη να με βραβεύσουν. Και μόνο η **σκέψη** αυτή αποτελεί για μένα μεγάλη **ηθική ικανοποίηση** για την συνεισφορά μου στο έργο της ελληνικής τυποποίησης και

- πέρα από την προσωπική ευχαρίστηση που μου προσέφερε η ενασχόληση με όλα αυτά τα αντικείμενα,
- πέρα από τα **εκατοντάδες πρότυπα** και τους **χιλιάδες όρους**, που είναι εμφανώς χρήσιμα σε πολλούς χρήστες της τυποποίησης και αποτελούν για μένα **διερκή ευχαρίστηση** - είτε μου πει κάποιος «μπράβο» είτε όχι –

σαν άνθρωπος, δέχομαι με μεγάλη χαρά την **αναγνώριση** αυτής της συνεισφοράς: προσθέτω όμως ότι το έργο που περιέγραφα θα ήταν αδύνατο να επιτευχθεί χωρίς την **συλλογική συμμετοχή και εργασία** των μελών των επιτροπών και ομάδων, που αποτελεί την **κινητήρια δύναμη της τυποποιητικής δραστηριότητας**.

Εύχομαι **επιτυχία** στη σημερινή εκδήλωση και **καλύτερο μέλλον** στην **ελληνική τυποποίηση** στο νέο πλαίσιο, του **ΕΣΥΠ**, που έχει αρχίσει ήδη να λειτουργεί.

Σας ευχαριστώ όλους!

Κώστας Βαλεοντής

Την αυθεντική πλακέτα της βράβευσης επέδωσε στον πρόεδρο της ΕΛΕΤΟ ο πρόεδρος του ΕΛΟΤ **Άγγελος Τόλκας**.

Συνεδρία/Συμπόσια/Σεμινάρια σχετικά με την Ορολογία και άλλα ορολογικά νέα (Διαρκής Κατάλογος του «Ο»)

Ο κατάλογος Συνεδρίων/Συμποσίων/Σεμιναρίων που δημοσιεύεται παρακάτω περιλαμβάνει εκδηλώσεις που έχουν σχέση με Ορολογία και πρόκειται να διεξαχθούν στο άμεσο μέλλον, ή έχουν πρόσφατα διεξαχθεί, καθώς και άλλα ορολογικά νέα. Η πληροφόρηση του «Ο» για τις εκδηλώσεις αυτές προέρχεται **κυρίως** από τη συχνή ηλεκτρονική ενημέρωση της ΕΛΕΤΟ από το **Infoterm (Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών για την Ορολογία: <http://linux.infoterm.org/>)**, και από την ΕΑFT (Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας: www.eaft-aet.net), των οποίων η ΕΛΕΤΟ είναι μέλος.

1. Συνέδριο: **Toth 2014 Terminology & Ontology: Theories and applications** (Chambéry, France), 12-13 June 2014 (<http://www.porphyre.org/toth/toth-2014-en/call-for-papers>)
2. 11^ο Διεθνές Συνέδριο Ορολογίας και Γνωσιομηχανικής (11th International Conference on Terminology and Knowledge Engineering) (TKE 2014), Βερολίνο, 19-20 Ιουνίου 2014.
3. Διεθνές Θερινό Σχολείο Ορολογίας (International Terminology Summer School) 14-18 Ιουλίου 2014 Βιέννη, Αυστρία. (http://www.termnet.org/english/events/tss_2014/index.php)
4. 4-γλωσση (καταλανικά, ισπανικά, γαλλικά και αγγλικά) έκδοση της Termcat (dictionary on electronic administration: http://www.termcat.cat/ca/Diccionaris_En_Linia/170/Presentacio/)
5. Κατάρτιση: **FIT XXth World Congress** – Post Congress intensive training on Terminology Management based on the ECQA Certified Terminology Manager – Basic programme, 7-9 August 2014, Berlin, Germany http://www.termnet.org/english/about_us/news/?we_objectID=1209)
6. 2ο Διεθνές Συνέδριο της ΙΑΡΤΙ (International Association of Professional Translators & Interpreters), 20 και 21 Σεπτεμβρίου 2014, Αθήνα (arconference@iapti.org)

7^η Σύνοδος Κορυφής για την Ορολογία, Βαρκελώνη, 27-28 Νοεμβρίου 2014

Γενικό θέμα της Συνόδου: **Πώς επηρεάζει η κοινωνική δικτύωση την ορολογική εργασία;**

Πρόγραμμα

Θα πραγματοποιηθούν τρεις συνεδρίες. Σε κάθε συνεδρία θα υπάρχουν προσκεκλημένοι ομιλητές, οι οποίοι στο τέλος θα σχηματίσουν λογομήγυρη και θα απαντήσουν σε προετοιμασμένες ερωτήσεις: θα ακολουθήσει γενική συζήτηση. Καλούνται τα μέλη της ΕΑFT να προτείνουν κατάλληλους ομιλητές για τις συνεδρίες 1, 2 και 4.

Πέμπτη 27 Νοεμβρίου

Συνεδρία 1 – ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΩΣΗ / ΠΛΗΘΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

- Τα ΜΚΔ (μέσα κοινωνικής δικτύωσης) προσφέρουν εύκολη πρόσβαση σε γνώμες εμπειρογνομώνων;
- Τα ΜΚΔ καθιστούν δυνατό τον καλύτερο προσδιορισμό των στόχων του ορολογικού προϊόντος;
- Τα ΜΚΔ καθιστούν δυνατό τον καλύτερο εντοπισμό οργανωμένων δικτύων ειδικών;
- Τα ΜΚΔ διευκολύνουν τη διάδραση μεταξύ χρηστών σε ορολογικά έργα που είναι εν εξελίξει;
- Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα ΜΚΔ για την εξεύρεση χρηματοδότησης ενός ορολογικού έργου;
- Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα ΜΚΔ για να έρθουμε σε επαφή με χορηγούς;

Συνεδρία 2 – ΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- Τα κοινωνικά δίκτυα θα μπορούσαν να αποτελέσουν πηγή για ορολογική έρευνα;
- Τα κοινωνικά δίκτυα είναι κατάλληλος μηχανισμός διαβούλευσης και απόκρισης για ορολογικά ερωτήματα;
- Τα κοινωνικά δίκτυα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη γρήγορη αναγνώριση των πιο πρόσφατων νεολογισμών;

Παρασκευή 28 Νοεμβρίου

Συνεδρία 3 – ΑΝΟΙΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ: ΑΜΕΣΕΣ ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

Σύντομες παρουσιάσεις για το πώς τα κοινωνικά δίκτυα έχουν επηρεάσει τη διεργασία ανάπτυξης και επικοινωνίας ενός ορολογικού έργου.

Συνεδρία 4 – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΗΣΗ / ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

- Τα κοινωνικά δίκτυα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διάδοση της ορολογίας;
- Ποιο ορολογικό υλικό είναι καταλληλότερο για διάδοση μέσω των κοινωνικών δικτύων;
- Τι τύπου μοντέλο διάδρασης μέσω κοινωνικών δικτύων είναι καλύτερο για τα κέντρα και τους οργανισμούς ορολογίας;
- Ποιες είναι οι επιπτώσεις της μη εφαρμογής καλής στρατηγικής κοινωνικής δικτύωσης;

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ

Πρόσκληση για παρουσιάσεις στην Ανοικτή Συνεδρία (3): 30 Μαΐου 2014

Προσυνεδριακή Καταλανική Εργομήγυρη: 26 Νοεμβρίου 2014

Σύνοδος Κορυφής: 27-28 Νοεμβρίου 2014

Γενική Συνέλευση της EAFT: 27 Νοεμβρίου 2014

Η Σύνοδος Κορυφής τελεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού της κυβέρνησης της Καταλωνίας.

K.B.

ΜΕΡΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΑΠΟ ΞΕΝΑ ΚΥΡΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ

ΟΡΟΣ	ΠΡΟΣΩΠΟ ΑΠΟ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΠΡΟΕΡΧΕΤΑΙ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΧΡΗΣΗ – ΕΦΑΡΜΟΓΗ
βατ	James WATT (1936 – 1819), Σκωτσέζος μηχανικός	Εφεύρε την ατμομηχανή καθώς και άλλες μηχανές	Μονάδα μέτρησης ηλεκτρικής ισχύος (σύμβολο W)
βολταϊκό τόξο	Alessandro VOLTA (1745 – 1827), Ιταλός φυσικός και ιατρός	Είναι ένα φωτεινό ηλεκτρικό τόξο ανάμεσα σε δύο ράβδους άνθρακα (ηλεκτρόδια) που βρίσκονται σε διαφορά δυναμικού	Φωτεινή πηγή σε προβολείς, πηγή θερμότητας σε κλιβάνους, συγκόλληση μετάλλων
γαλβανίζω	Luigi GALVANI (1737 – 1798), Ιταλός φυσικός και ιατρός	Μεταδίδω ηλεκτρισμό σε κάτι με τη βοήθεια ηλεκτρικής στήλης. Το φαινόμενο είναι γνωστό από το 1792	Καλύπτω (μεταλλικό σώμα) με στρώμα άλλου μετάλλου με την επίδραση ηλεκτρικής στήλης, με σκοπό την προφύλαξη από τη διάβρωση
γαρδένια	Alexander GARDEN (1728 – 1791), Βρετανός βοτανολόγος	Φυτό και λουλούδι	Τα άνθη του φυτού ραίνουν καλλιτέχνες
γκιλλοτίνα ή γκιγιωτίνα	Joseph Ignace GUILLOTIN (1738 – 1814), Γάλλος ιατρός και πολιτικός	Είναι ισχυρή λεπίδα που αφήνεται να πέσει σε διαμορφωμένη θέση, όπου προσαρμόζεται η κεφαλή του θύματος	Ο μηχανισμός αυτός χρησιμοποιήθηκε παλαιότερα για τον αποκεφαλισμό καταδίκων
δαρβινισμός	Charles R. Darwin (1809 – 1882), Άγγλος βιολόγος και φυσιοδίφης	Ανέπτυξε θεωρία για την βιολογική εξέλιξη των ζωντανών οργανισμών	Διατύπωσε τη θεωρία της εξέλιξης στο βιβλίο "on the origin of species" το 1859
καμέλια	Georg Joseph KAMEL (1661 – 1706), Αυστριακός φαρμακοποιός, βοτανικός	Ταξίδεψε στις Φιλιππίνες το 1687 και ίδρυσε φαρμακευτικό τμήμα στη Μανίλα. Έστειλε σε Άγγλο βοτανικό δείγματα της χλωρίδας των νησιών και έτσι έγινε ο εγκληματισμός στην Ευρώπη του Ιαπωνικού Ρόδου που είναι η Καμέλια	Καλλιεργείται ως καλλωπιστικό φυτό για τα άνθη του
καριοφίλι ή αρκεβούζιο	Cario e Figlio «Κάριο και Υιός» Ιταλικό εργοστάσιο στη Βενετία	Παρετυμολογία του ονόματος της εταιρείας κατασκευής πολεμικών όπλων	Μακρύκανο τουφέκι πυροδοτούμενο με τσακμακόπετρα που χρησιμοποιήθηκε από τους Έλληνες στην επανάσταση του 1821
λαμαρκισμός	Chevalier de LAMARK (1744 – 1829), Γάλλος βιολόγος και φυσιοδίφης	Ανέπτυξε θεωρία για τη βαθμιαία εξέλιξη των ζωικών όντων με μεταβολές οφειλόμενες σε άμεσες και έμμεσες επιδράσεις των εξωτερικών παραγόντων	Οι ιδέες του διατυπώθηκαν στα έργα του: "Philosophie zoologique", "Histoire naturelle des animaux sans vertebres"
λυντσάρω ή λιντσάρω	Charles LYNCH (1736 – 1796), Αμερικανός δικαστής από τη Virginia	Ο όρος «νόμος του Λύντς» αναφέρεται σε αυτοσυστατο δικαστήριο που επιβάλλει ποινή σε άτομο χωρίς τη διαδικασία που προβλέπεται από τον νόμο	Κατά την Αμερικανική επανάσταση συστήθηκε δικαστήριο για την τιμωρία των νομιμοφόρων (loyalists) στο καθεστώς της αγγλικής κυριαρχίας
μαζοχισμός	Leopold von Sacher – MASOCH (1835 – 1895), Αυστριακός μυθιστοριογράφος	Ψυχοσεξουαλική διαταραχή	Στα έργα του περιγράφεται η σεξουαλική απόκλιση
μαικήνας	Gaius (Cilnius) MAECENAS (70 – 8 π.Χ.), Ρωμαίος διπλωμάτης	Προστάτης γραμμάτων και τεχνών	Ανέλαβε χορηγίες έργων καλλιτεχνών, λογίων κλπ. Υποστηρικτής των ποιητών Βιργιλίου και Οράτιου
μακκιαβελισμός ή μακιαβελισμός	Nicolo MACHIAVELLI (1469 – 1527), Ιταλός πολιτικός, συγγραφέας	Είναι πολιτικό σύστημα που βασίζεται στη χρησιμοποίηση, από τον ηγεμόνα, όλων των μέσων χωρίς ηθικούς περιορισμούς	Πολιτική θεωρία που διατυπώθηκε στο έργο «Ο ηγεμών» χαρακτηριζόμενο από πολιτικό κυνισμό
μάνλιχερ	Ferdinand Ritter von MANNLICHER (1848 -1904), Αυστριακός οπλοουργός	Όπλο επαναληπτικό, οπισθογεμές αυτόματης όπλισης	Χρησιμοποιήθηκε παλαιότερα από τον Ελληνικό στρατό
μανόλια	Piètte MAGNOL (1638 – 1715), Γάλλος ιατρός, βοτανολόγος	Ταξινομήσε τα φυτά κατά οικογένειες	Καλλωπιστικό δέντρο με αρωματικό λουλούδι
μαρξισμός	Karl MARX (1818 – 1883) Γερμανός πολιτικός, φιλόσοφος, οικονομολόγος και κοινωνιολόγος	Ανέπτυξε σύστημα οικονομικών, κοινωνικών, πολιτικών και φιλοσοφικών αντιλήψεων και θεωριών	Συνέταξε με τον Engels το «κομμουνιστικό μανιφέστο» και στο Λονδίνο έγραψε το «κεφάλαιο»
μαυσωλείο	ΜΑΥΣΩΛΟΣ (377 – 352 π.Χ.), Βασιλέας της Καρίας, σατράπης	Είναι μεγαλοπρεπές επιτύμβιο μνημείο στην Αλικαρνασσό, θεωρούμενο ένα εκ των επτά θαυμάτων του κόσμου. Ολοκληρώθηκε από τη σύζυγό του Αρτεμισία	Νοείται κάθε τάφος μεγαλοπρεπής και πολυτελής που έχει τη μορφή ναΐσκου ή σύνθετου οικοδομήματος
μπουκανβίλια	Louis Antoine de BOUGAINVILLE (1729 – 1811), Γάλλος θαλασσοπόρος, εξερευνητής	Προς τιμή του πήρε την ονομασία της η μεγαλύτερη από τις Νήσους του Σολομώντος, ένας πορθμός στο νησιωτικό σύστημα των Νήσων Εβρίδων καθώς και το γένος των φυτών	Αναρριχητικό φυτό και λουλούδι
μπούκοτς ή μπούκοτς	Charles Cunningham BOYCOTT (1832 – 1897), Άγγλος πλοίαρχος, επιστάτης σε κτήματα του Erne στην Ιρλανδία	Μέθοδος άσκησης πίεσης με σκοπό τον εξαναγκασμό εκτέλεσης πράξης οικονομικής φύσης	Κατά τη διάρκεια αγροτικών ταραχών στην Ιρλανδία το 1880 ως αντίδραση για τα υψηλά μισθώματα της γής και τις εξώσεις των ενοικιαστών καλλιεργητών

νικοτίνη	Jean NICOT (1530 – 1600), Πρεσβευτής της Γαλλίας στην Πορτογαλία που εισήγαγε το 1550 τον καπνό στη Γαλλία	Οργανική ένωση, το κύριο αλκαλοειδές του καπνού που απαντά σε όλα τα μέρη του φυτού ιδιαίτερα στα φύλλα	Η ακατέργαστη νικοτίνη γνωστή το 1571 και απομονώθηκε σε καθαρή μορφή το 1828. Ο μοριακός τύπος ανακαλύφθηκε το 1843 και η εργαστηριακή της σύνθεση έγινε το 1904
ντάλια	Anders DAHL , Σουηδός βοτανολόγος που ανακάλυψε το φυτό στο Μεξικό το 1788	Πολυετές, παώδες φυτό με ρίζες κονδυλώδεις	Καλλιεργείται εκτός των κήπων και για παραγωγή δρεπτικών ανθέων
ντίζελ	Rudolph DIESEL (1858 – 1913), Γερμανός μηχανικός	Εφεύρε τη μηχανή εσωτερικής καύσης που λειτουργεί με πετρέλαιο	Πετρελαιοκίνητα οχήματα
παστεριώνω	Louis PASTEUR (1822 – 1895), Γάλλος χημικός, ιδρυτής της μικροβιολογίας	Μέθοδος εξουδετέρωσης μικροβίων των τροφίμων	Δημιουργία Ινστιτούτου PASTEUR με πρώτο διευθυντή τον ίδιο
πούλμαν	George M. PULLMAN (1831 – 1897), Αμερικανός εφευρέτης και μηχανικός	Σχεδιάστηκε ως σιδηροδρομικό βαγόνι με ανέσεις για πελάτες πολυτελείας	Λεωφορείο με αναπαυτικά καθίσματα για μεταφορά επιβατών σε μεγάλες αποστάσεις
πραλίνα	Choiseul de Plessis – PRASLIN (1680), Γάλλος δούκας	Ζαχαροπλαστικό παρασκεύασμα από καβουρντισμένο αμύγδαλο ή φουντούκι και ζάχαρη χρησιμοποιούμενο ως καρύκευμα	Είδος γλυκίσματος
σαβαρέν	Anthelme Brillat – SAVARIN (1755 – 1826), Γάλλος πολιτικός προς τιμήν του οποίου ο Γάλλος ζαχαροπλάστης Julien ονόμασε την επιποίησή του	Γλύκισμα από ζύμη, που ψήνεται και φουσκώνει σε σχήμα κωνικό με ραβδώσεις στο πλάι, διαπιπίζεται με σιρόπι και γαρνίρεται με κρέμα	Το γλύκισμα «μπαμπάς» προϋπήρχε του «σαβαρέν» και ο Γάλλος ζαχαροπλάστης Julien αφαίρεσε τις σταφίδες και τροποποίησε το σιρόπι για να «κρατάει» στο γλυκό χωρίς να «σουρώνει».
τυνταλισμός	John TYNDALL (1820 – 1893), Βρετανός φυσικός	Μέθοδος αποστείρωσης που συνίσταται σε διακοπόμενες θερμάνσεις σε χαμηλή θερμοκρασία που ακολουθούνται από ψύξεις	Εφαρμόζεται όταν η ουσία που πρόκειται να αποστειρωθεί αλλοιώνεται ή καταστρέφεται στη θερμοκρασία βρασμού. Ακόμη ερμήνευσε το κυανού χρώμα του ουρανού
φούξια	Leonard FUCHS (1501 – 1566), Γερμανός βοτανολόγος	Δέντρο ή θάμνος ως καλλωπιστικό για τα ζωηρόχρωμα άνθη του	Αυτός που έχει την έντονη φωσφορίζουσα μωβ – ροζ απόχρωση των ανθέων του φυτού

Δ.Π.

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ¹ έλα κι εσύ

1. whistleblower → καταυδητής, μάρτυρας δημόσιου συμφέροντος

Στο Ορόγραμμα αρ.118 είχαν γραφτεί οι ακόλουθοι όροι που είχε υιοθετήσει το ΓΕΣΥ

whistle-blowing -> **καταύδηση** (επώνυμη δημόσια καταγγελία πράξης βλαπτικής για το δημόσιο συμφέρον)

blow the whistle -> **καταυδώ** (επωνύμως καταγγέλλω δημόσιως πράξη βλαπτική για το δημόσιο συμφέρον)

whistle-blower -> **καταυδητής**

Πρόσφατα διαπιστώθηκε ότι στον νόμο Ν.4254/2014, η έννοια «καταυδητής» αποδόθηκε με τον όρο **μάρτυρας δημόσιου συμφέροντος**. Για να καλύψει το τελεωμένο της νομοθεσίας, το ΓΕΣΥ υιοθέτησε και την απόδοση αυτήν ως αποδεκτό συνώνυμο του όρου **καταυδητής**, επομένως:

whistle-blower -> **καταυδητής, μάρτυρας δημόσιου συμφέροντος**

2. sole marks → υποτυπώματα

Ύστερα από συνεννόηση με τον **Ν. Καρρά**, σύνδεσμο της ΕΛΕΤΟ με την ΕΓΕ (Ελληνική Γεωλογική Εταιρεία), το ΓΕΣΥ οριστικοποίησε την παλαιότερη πρότασή του για τον ελληνικό ισοδύναμο όρο για την έννοια «**sole marks**» ως **υποτυπώματα**.

Σύμφωνα με τον **Ν. Καρρά**: τα **sole marks** είναι ιζηματογενείς δομές (αποτυπώματα) που εμφανίζονται στην κάτω επιφάνεια των γεωλογικών στρωμάτων. Οι Ιταλοί τα έχουν αποδώσει με 3 επιπυχές τρόπους: **impronte basali**, **impronte di fondo**, **controimpronte**. Οι Γάλλοι, ακόμα πιο εύστοχα, τα έχουν πει **hyporelief**.

Όπως είχε προτείνει και ο **Ν. Καρράς** οι όροι με συνθετικό τη λέξη **σόλα** οδηγούν στην εντύπωση **αποτυπωμάτων** στην άνω επιφάνεια του κάτω στρώματος και όχι στην κάτω επιφάνεια του άνω στρώματος. Το ΓΕΣΥ υιοθέτησε την πρότασή του προέδρου: να χρησιμοποιηθεί το παράγωγο ουσιαστικό **υποτύπωμα** του ρήματος **υποτυπώ -ώ**:

sole marks -> **υποτυπώματα**

3. Αποτελέσματα της Κρίσης Μελών αρ.10

Μετά τη διεξαγωγή της Κρίσης Μελών Αρ.10 και τη μελέτη των απαντήσεων οι οποίες υποβλήθηκαν από 14 μέλη που συμμετέχαν, το ΓΕΣΥ οριστικοποίησε την πρότασή του:

listric fault -> **λιστροειδές ρήγμα**
granofels -> **γρानοβλαστίτης**
pseudosection -> **ισοχημική ψευδοτομή, ψευδοτομή**
subsidence -> **εδαφική υποχώρηση, υποχώρηση**

Για όλες τις απαντήσεις και την απόφαση του ΓΕΣΥ ενημερώθηκαν ηλεκτρονικά τα μέλη της ΕΛΕΤΟ και η ΕΓΕ.

K.B.

«ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ»

Το «Ορόγραμμα» είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλοενημέρωση των μελών της και ευρύτερου κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.

Ιδιοκτήτης: Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)

Εκδότης: Κ. Ε. Βαλεοντής, Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ

Συντάκτες φύλλου: Κώστας Βαλεοντής, Δημήτρης Παναγιωτάκος

Εκδοτική Ομάδα: Κώστας Βαλεοντής, Θεόφιλος Βαμβάκος, Άννα Νικολάκη, Κατερίνα Ζερίτη, Τάνια Βαλεοντή

Τηλέφωνα: 6974321009, 210-8662069

Ηλ-Ταχυδρομείο: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/gr/orogramma.htm>

Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται περαιτέρω επεξεργασία.

Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του/της συντάκτη/συντάκτριάς τους, το πλήρες όνομα του/της οποίου/οποίας περιλαμβάνεται στους συντάκτες του εκάστοτε φύλλου.

Τα θέματα των άρθρων της «ΓΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΣΥ» έχουν συζητηθεί στο ΓΕΣΥ και η δημοσίευση γίνεται ύστερα από απόφασή του.

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή κειμένων του «Ο» με την υποχρέωση αφενός να αναφέρεται η πηγή των κειμένων και αφετέρου, προκειμένου περί ολόκληρων άρθρων, να εξακολουθήσουν αυτά να διατίθενται δωρεάν σε κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς καμιά δέσμευση· σε αντίθετη περίπτωση χρειάζεται άδεια της ΕΛΕΤΟ.

¹ ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ